

Uit de pen; 14 maart 2014

De literaire bijeenkomsten in café de Amer zijn vrijwel altijd een succes. Weliswaar is het publiek wat eenzijdig, kennelijk deel uitmakend van de vele leesclubs die de provincie rijk is. Dit publiek is ook de belangrijkste doelgroep van de stichting. De activiteiten van de “De literaire hemel” zouden een welkome aanvulling kunnen vormen op taken, waarin het (voortgezet) onderwijs tekort schiet. De letterkunde, een van de belangrijkste pijlers binnen ons culturele erfgoed, heeft nooit een plaats van betekenis ingenomen in het Nederlandse onderwijs. Wie kent ze nog, de grote schrijvers uit de 18de en 19de eeuw? Willem Bilderdijk was een van hen en een van de belangrijkste vertegenwoordigers van de romantiek in ons land. Zijn naam leeft voort, maar als schrijver-dichter is hij vergeten. Trouwens, wie leest nog Nederlandse auteurs uit de 18de en 19de eeuw?

Hoogtepunt van de avond; voor mij was dat het vraaggesprek van Annette Timmer met Peter van Zonneveld, die samen met Rick Honings een zeer geslaagde biografie over Willem Bilderdijk schreef, “De gefnuikte arend”, bekroond met de Gerrit Komrij Prijs.

Van Zonneveld, tot voor kort verbonden aan de universiteit van Leiden als docent Nederlands, bleek adequaat en virtuoos te reageren op de interessante vragen van Annette Timmer. Hij is bovendien een boeiend verteller en een vasthoudend onderzoeker. Rick Honings en hij hebben samen een prachtig beeld neergezet van de schrijver, de onmogelijke, onuitstaanbare, Willem Bilderdijk. Professor Huizinga noemde hem “de grote ongenietbare”. Groot was hij o.a. vanwege zijn brede kennis op het gebied van o.a. de wiskunde, de geologie, astronomie, geschiedenis, krijgskunde, de oude en moderne talen. Ongenietbaar was hij voor zijn tijdgenoten; een van de redenen waarom hij het nooit tot hoogleraar heeft gebracht. Vanwege zijn gezwollen, tijdgebonden taalgebruik is zijn werk voor ons ongenietbaar. Niemand, die zich nog waagt aan de meer dan 300.000 versregels, die hij heeft geproduceerd. De biografie is vooral interessant door de indringende beschrijving van de gecompliceerde hoofdpersoon en door de wijze, waarop hij in zijn tijd is geplaatst. Het interview nodigde uit dit vuistdikke werk meteen aan te schaffen.

Van Wytske Versteeg, geboren in 1983, verscheen onlangs een knap geconstrueerde roman, haar tweede, met als titel “Boy”. Op meerdere terreinen is zij talentvol. Zij voltooide twee universitaire studies: politicologie en sociale geografie. Ze maakte een droomdebuut met haar roman “De wezenlozen”. En ook “Boy” werd uitstekend ontvangen. Thema’s: de invloed van verdriet, de verdwijning en dood van een Afrikaans pleegkind tijdens een klassenuitje, de zoektocht naar de dader door de moeder. Annette Timmer interviewde haar.

En dan was er nog het gesprek tussen Lukas Koops – bij afwezigheid van Albert Haar; de politiek legde beslag op hem – en Klaas Koops, eveneens een veelzijdig man. De in 1949 geboren Koops is opgegroeid in Assen en hij is o.a. bekend als dichter/schrijver en beeldend kunstenaar. Hij heeft een verhandeling geschreven over het dialect van Assen. “Assens, een stadsdialect” kan gezien worden als de eerste wetenschappelijke publicatie over dit onderwerp. Koops besteedt vooral aandacht aan de verschillen tussen het Assense dialect en de overige Drentse dialecten. Interessant voor autochtone Assenaren en taalwetenschappers.

Lupko Ellen las een vervolghoofdstuk voor uit zijn in de steigers staande roman “Hellig vuur”. En de gitarist Machiel Stoffers verraste ons op aangenaam klinkende muziek.

Heb ik op deze inspirerende avond ook iets gemist, vroeg ik me af. Ja zeker, een paar kleine dingetjes. Het betreft het publiek. Waar waren ze, de jongeren? En de mannen? Waar waren zij? Dat ik ook heb gemist, maar waarschijnlijk is daar bewust voor gekozen: een vorm van interactie met het publiek. Voer voor het bestuur?

Pieter Niekerk.